

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 9. december 2022
(OR. en)

15133/22

SOC 645
EMPL 447
GENDER 192
ECOFIN 1218

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	14588/22
Vedr.:	Rådets konklusioner om kønsligestilling i økonomier præget af forstyrrelser: fokus på den unge generation

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om ovennævnte emne, der blev godkendt af Rådet (EPSCO) på samlingen den 8. december 2022.

Kønsligestilling i økonomier præget af forstyrrelser: fokus på den unge generation**Rådets konklusioner****RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,****SOM ANERKENDER FØLGENDE:**

1. Europa står over for turbulente tider. Siden 2019, hvor Rådet godkendte konklusionerne "Økonomier præget af kønsligestilling i EU: vejen frem", er store socioøkonomiske udfordringer opstået eller blevet forværret som følge af covid-19-pandemien og Ruslands angrebskrig mod Ukraine ledsaget af høj inflation, hvilket har ført til øgede leveomkostninger, stigende energifattigdom på grund af øgede brændstofudgifter, en boligkrise og alvorlig tørke, naturbrande og oversvømmelser affødt af klimaændringer. Hvert af disse problemer vil fortsat have en betydelig negativ indvirkning på menneskers og især de unges og kommende generationers liv i Europa. Alle disse udfordringer har en klar kønsdimension.
2. Kønsligestilling og menneskerettigheder er kernen i de europæiske værdier. Ligestilling mellem kvinder og mænd er et grundprincip i Den Europæiske Union, som er nedfældet i traktaterne og anerkendt i chartret om grundlæggende rettigheder, og som medlemsstaterne bør respektere i deres bestræbelser på at forebygge, håndtere og overvåge kønsbestemte uligheder, bl.a. for så vidt angår fordelingen af de risici og fordele, der følger af den bredere sociale og økonomiske udvikling.

3. 2022 er det europæiske ungdomsår, og i den forbindelse afholdtes i oktober 2022 konferencen "The Europe of Tomorrow: Gender Equality and the Economy", hvor borgerne og navnlig de unge fik mulighed for at debattere Europas fremtid og komme med input til fremtidens EU-politikker. Sikring af, at unge kommer til orde, og støtte til unges deltagelse i politiske processer og politikprocesser på lige fod med andre i overensstemmelse med alle relevante mål i EU-strategien for unge 2019-2027 og under behørig hensyntagen til de relevante europæiske ungdomsmål er afgørende for at fremme en union med lige muligheder og fjerne kønsbestemte uligheder, som den aktuelle socioøkonomiske udvikling har forværret,

SOM NOTERER SIG:

4. undersøgelsen fra Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE) med titlen "Gender equality and the socio-economic impact of the COVID-19 pandemic", der blev offentliggjort den 26. maj 2021
5. det politiske notat fra EIGE med titlen "Young women and men in the aftermath of the COVID-19 pandemic", der blev offentliggjort den 4. oktober 2022
6. udtalelsen fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) om ligestilling mellem kønnene, der blev vedtaget den 13. juli 2022
7. Europa-Parlamentets beslutning af 7. april 2022 om EU's beskyttelse af børn og unge, der flygter på grund af krigen i Ukraine
8. Europa-Parlamentets beslutning af 17. februar 2022 om styrkelse af den europæiske ungdom: beskæftigelse efter pandemien og social genopretning

9. Europa-Parlamentets beslutning af 21. januar 2021 om adgang for alle til en anstændig bolig til en overkommelig pris
10. resultatet af konferencen på højt plan med titlen "The Europe of Tomorrow: Gender Equality and the Economy" den 3.-4. oktober 2022 i Prag, hvor der blev understreget dels et behov for at sikre og fremme kønsligestilling i den nye situation med Ruslands angrebskrig mod Ukraine, boligkrise og energifattigdom, dels et behov for at tackle de udfordringer, unge står over for i dag, for at opnå en Union med ligestilling i morgen
11. resultatet af konferencen på højt plan "Tackling energy poverty: EU approach & sharing best practices" den 24. oktober 2022 i Prag, hvor betydningen af at forbedre kvinders og navnlig enlige mødres og ældre kvinders sårbare situation i relation til energifattigdom blev understreget,

SOM TAGER FØLGENDE I BETRAGTNING:

12. Den økonomiske genopretning efter pandemien er begyndt, men fortsat ikke afsluttet. De restriktioner, der fra og med foråret 2020 blev indført for at inddæmme pandemien, medførte faldende økonomisk aktivitet. Flere faktorer har lagt hindringer i vejen for den kurs mod genopretning, der blev udstukket i sommeren samme år, herunder prisstigninger på en lang række råvarer, forstyrrelser i de globale forsyningskæder, inflationspres og nye bølger af covid-19, som har ført til genindførelse af restriktioner i mange lande.

13. Pandemien har udløst en debat om, hvordan man kan sikre en genopretning, der tager hensyn til kønsaspektet. I den forbindelse har genopretnings- og resiliensfaciliteten givet en enestående mulighed for at kanalisere ekstraordinære ressourcer til foranstaltninger, der bidrager til kønsligestilling. Denne mulighed er imidlertid ikke altid blevet udnyttet tilstrækkeligt, da kønsligestillingsperspektivet ofte ikke afspejles tilstrækkeligt i de nationale genopretnings- og resiliensplaner, og da der er truffet meget få foranstaltninger, der tilgodeser kvinders særlige behov. Opgaven med at sikre en genopretning, der tager hensyn til kønsaspektet, er endnu mere presserende nu på grund af de nye socioøkonomiske udfordringer, der er opstået.
14. Unge af begge køn har været særligt sårbare over for de økonomiske følgevirkninger af covid-19-krisen. Da unge ofte er ansat i tidsbegrænsede stillinger og deltidsstillinger eller i kontaktintensive sektorer, har de i større grad oplevet at blive afskediget eller få nedsat arbejdstiden. Desuden siger unge ofte ja til ulønnede praktikophold. I mange medlemsstater vender unge mænd nu støt tilbage til arbejdsmarkedet, mens der blandt de unge kvinder er flere langtidsledige¹. De nuværende udfordringer lægger ekstra pres på unge af begge køn og øger risikoen yderligere for, at nutidens generation af unge ender med at blive mindre velstillet end de foregående generationer.

¹ EIGE (2022): Young women and men in the aftermath of the COVID-19 pandemic (politisk notat).

15. Selv om kvinder var overrepræsenteret i sektorer, der var mindre påvirket af tab af arbejdspladser under pandemien, såsom uddannelse og sundhed, oplevede de et større fald i det samlede antal faktiske arbejdstimer end mænd². Desuden var der færre kvinder under epidemien end forud for denne, som angav, at omsorgsforpligtelserne blev ligeligt fordelt med deres partnere, og flere meldte, at de var nødt til at påtage sig størstedelen af det ulønnede omsorgsarbejde. Pandemien har således forværret de eksisterende kønsbestemte uligheder ved at fastholde de traditionelle kønsroller i den private sfære, hvor unge kvinder ikke blot har skullet påtage sig størstedelen af børnepasningen og det huslige arbejde, men også hjemmeundervisningsopgaver. Det større tidsforbrug på omsorgsopgaver på bekostning af lønnede arbejdsmuligheder og fritid har haft betydelige negative virkninger for kvinders balance mellem arbejdsliv og privatliv, mentale sundhed og generelle trivsel og deres økonomiske uafhængighed. Det har især været tilfældet for mødre med små børn.

² EIGE (2022): Young women and men in the aftermath of the COVID-19 pandemic (politisk notat).

16. På grund af covid-19-pandemien har mange europæere måttet tilpasse deres arbejdsmønstre og gå online for at lære at telearbejde. Der har også været en øget brug af fleksible former for arbejde såsom skæve arbejdstider. Mange mennesker har været nødt til at kombinere hjemmearbejde med omsorg for familiemedlemmer. Kvinder har desuden skullet tilpasse deres arbejdsmønstre og samtidig fungere som ekstra omsorgsperson, hvilket har forværret de eksisterende uligheder. I nedlukningsperioderne meldte mødre, at de er blevet afbrudt i arbejdet 50 % oftere end fædre³. For fattige og økonomisk marginaliserede familier har pandemien haft en negativ indvirkning på både beskæftigelsesmuligheder og børnenes adgang til uddannelse. Om telearbejdet og hybridarbejdet fortsætter og øges yderligere i Europa efter pandemien afhænger af en lang række faktorer, herunder dets indvirkning på produktiviteten, arbejdets tilrettelæggelse og arbejdsvilkårene. Hvis det antages, at telearbejde er kommet for at blive, skal de nye udfordringer, det indebærer for kønsligestilling, imidlertid hurtigst muligt tackles og arbejdstagernes ret til at være offline og undlade at deltage i arbejdsrelateret elektronisk kommunikation uden for arbejdstiden sikres. Det bør forhindres, at telearbejde kun bliver et alternativ til kontorarbejde for kvinder og dermed styrker stereotyper og diskriminerende praksis. Omvendt kan telearbejde, hvis det anvendes hensigtsmæssigt, fremme en ligelig fordeling af lønnet arbejde og ulønnet omsorgsarbejde mellem kvinder og mænd. Desuden kan lige adgang til konnektivitet og digitale teknologier bidrage til at afhjælpe manglen på digitale færdigheder. Det er også vigtigt at udveksle god praksis inden for fremme af kønsligestilling i forbindelse med telearbejde.

³ EIGE (2021): Gender equality and the socio-economic impact of the COVID-19 pandemic.

17. Kvinder, der hjemmearbejder, kan være mere udsat for vold i hjemmet og andre former for vold på arbejdspladsen, herunder kønsbaseret vold, chikane og grooming på internettet. Denne øgede risiko for vold i forbindelse med telearbejde skal også imødegås.
18. Ruslands angrebskrig mod Ukraine har forårsaget en eskalerende humanitær krise i Europa med over 7,4 mio. flygtninge fra Ukraine⁴ og yderligere 7 mio. internt fordrevne i Ukraine⁵. Kvinder og børn udgør 90 % af dem, der er flygtet fra krisen⁶.
19. Selv efter at have opnået midlertidig beskyttelse i EU oplever mange af dem, der er flygtet fra Ukraine, navnlig ukrainske kvinder og piger, stadig mange forskellige problemer, herunder boligmangel, begrænset adgang til uddannelse og sprogkurser, vanskeligheder med at komme ind på arbejdsmarkedet, manglende førskoleundervisning og børnepasning og utilstrækkelig adgang til sundhedspleje. Desuden er især unge kvinder og piger sårbare over for seksuel og kønsbaseret vold og menneskehandel. Det er nødvendigt at genskabe en stabil tilværelse for dem, der har forladt Ukraine, herunder ved at sikre voksne fair beskæftigelse og børn og unge undervisning og pasning af høj kvalitet, herunder førskoleundervisning og børnepasning, samt adgang til kultur, og ved at yde beskyttelse mod udnyttelse, menneskehandel og vold. Denne beskyttelse er særligt vigtig for ukrainske kvinder og børn i forskellige former for midlertidig indkvartering, hvor deres sårbare situation kan udnyttes.

⁴ De Forenede Nationer (2022): Operational Data Portal/Ukraine Refugee Situation.

⁵ De Forenede Nationer (2022): UNHCR/Ukraine: Internally Displaced Persons (IDP).

⁶ De Forenede Nationer (2022): UNHCR/Ukraine Emergency.

20. Ruslands angrebskrig mod Ukraine har kastet en mørk skygge over de økonomiske udsigter og sat en stopper for det skrøbelige opsving, der var i gang. Den kraftige stigning i råvarepriserne, som øger inflationspresset og medfører nedgang i indkomster og udgifter, sætter folks eksistensgrundlag under kraftigt pres i hele Den Europæiske Union. Desuden udgør ankomsten af millioner af fordrevne fra Ukraine, hvoraf de fleste er kvinder og børn, en ekstra udfordring for europæiske økonomier, som allerede er belastet af den senere tids begivenheder.
21. Den aktuelle økonomiske situation i Europa påvirker mænd og kvinder forskelligt på grund af allerede eksisterende strukturelle kønsbestemte uligheder. Generelt bruger næsten dobbelt så mange unge kvinder som unge mænd mindst fire timer om dagen på børnepasningspligter og -opgaver⁷. Uligheden inden for ulønnet omsorgsarbejde forstærkes ikke blot af kønsstereotyper og undertiden utilstrækkelige politikker vedrørende førskoleundervisning og børnepasning samt orlov, men også fordi kvinder i gennemsnit tjener mindre end mænd, hvilket tilskynder familierne til at fastholde den model, hvor manden er hovedforsørger, mens kvinden primært står for det huslige arbejde. Eftersom de varetager en større del af omsorgsopgaverne, forbliver mange unge kvinder uden for arbejdsmarkedet efter endt uddannelse eller stopper med at arbejde på et tidligt tidspunkt. Kvinder arbejder også oftere på deltid eller på fleksible eller atypiske kontrakter. Det forhold, at kvinder udfører en uforholdsmæssig stor andel af det ulønnede omsorgsarbejde, er en underliggende årsag til kønsbestemte løn- og pensionsforskelle samt til kvinders højere risiko for fattigdom eller social udstødelse.

⁷ EIGE (2022): Young women and men in the aftermath of the COVID-19 pandemic (politisk notat).

22. Europa står over for en boligkrise. Allerede før covid-19-pandemien var boligudgifterne steget betydeligt. Fra 2010 til første kvartal af 2022 steg huslejerne med 17 % og boligpriserne med 45 % i EU⁸. De højere boligudgifter, især til mindre boliger, har haft en særligt negativ indvirkning på den unge generation. På grund af manglende opsparing og lav indkomst er unge ikke i stand til at investere i fast ejendom, der kan give dem fremtidig stabilitet økonomisk, fysisk og følelsesmæssigt. Mange unge tiltrækkes af storbyernes jobmarked og er derfor stærkt afhængige af adgang til udlejningsmarkedet og af mobilitet. På grund af de stigende boligudgifter bor mange unge fortsat hjemme⁹ eller er tvunget til at dele lejlighed i længere tid, end de ønsker, og bor ofte sammen med flere mennesker, end der er plads til. Unge kvinder, navnlig enlig forsørgere og kvinder af udenlandsk oprindelse, herunder kvinder, der er fordrevet fra Ukraine, kan komme ud i særligt sårbare situationer, også fordi de kan blive udsat for særlige former for forskelsbehandling og misbrug med hensyn til adgang til bolig.

⁸ Eurostat (2021): "One in five people in the EU at risk of poverty or social exclusion".

⁹ I 2019 var familiens hjem den vigtigste boligmulighed for 80 % af de unge i alderen 18-24 år.

23. Høj inflation, covid-19-pandemien og Ruslands angrebskrig mod Ukraine har alt sammen bidraget til at øge leveomkostningerne, herunder prisen på varer og tjenester, energi og bolig. Europas afhængighed og reducerede forsyninger af russisk naturgas har fået energipriserne til at stige betydeligt og ladet sårbare personer i stikken. Allerede i 2020 var 8 % af EU's befolkning ude af stand til at holde deres hjem tilstrækkeligt varme¹⁰. Energifattigdom skyldes en kombination af lav indkomst, høje energipriser og ringe energieffektivitet, navnlig i bygninger, og rammer i højere grad kvinder end mænd. På grund af indkomstulighed har kvinder mindre disponibel indkomst til at dække de høje energiudgifter, og mange bor i boliger med dårlig isolering og lav energieffektivitet. Energiudgifter er en særlig udfordring for kvinder i pensionsalderen, som bor i husstande bestående af en enkelt person. Desuden har kvinder andre energiforbrugsmønstre end mænd¹¹. Ældre kvinder og arbejdsløse kvinder tilbringer generelt mere tid derhjemme, hvilket også påvirker deres energiforbrug. Endelig er kvinder mere bevidste om overforbrug og mere villige til at ændre deres forbrugsmønstre i krisetider. De er dog fortsat underrepræsenteret i energisektoren og energirelateret uddannelse og forskning, hvilket forhindrer dem i at deltage i beslutningstagning på dette område.

¹⁰ Europa-Kommissionen (2022): "Energy poverty in the EU".

¹¹ Europa-Parlamentet (2019): Women, Gender Equality and the Energy Transition in the EU: Study Requested by the FEMM Committee.

Europa-Parlamentet (2017) Gender Perspective on Access to Energy in the EU: Study for the FEMM Committee.

24. Selv om fattigdom eller social udstødelse er et udbredt fænomen¹², er der stor overvægt af kvinder, og de rammes hårdere end mænd. Desuden udgør kvinder desuden næsten 85 % af alle enlige forsørgere i EU, og heraf er mange truet af fattigdom eller social udstødelse¹³. I hele EU har unge kvinder og mænd været særligt sårbare over for de økonomiske konsekvenser af covid-19-pandemien, idet unge kvinder er i højere risiko for fattigdom eller social udstødelse og for materielle afsavn end unge mænd¹⁴. Desuden oplever unge kvinder kønsspecifikke hindringer og stereotyper, når de kommer ind på og deltager på arbejdsmarkedet, hvilket ikke blot er et problem på kort sigt, men også har langsigtede konsekvenser, idet de øger de kønsbestemte løn- og pensionsforskelle og begrænser kvinders muligheder gennem hele livet.
25. I lyset af de omsigtgribende konsekvenser af klimaændringerne, Ruslands angrebskrig mod Ukraine og Europas afhængighed og reducerede forsyninger af russisk naturgas er opgaven med at gennemføre den grønne omstilling blevet mere presserende end nogensinde før. Uden passende ledsagepolitikker kan den grønne omstilling imidlertid lade visse grupper, herunder unge kvinder og mænd, i stikken. Politikkerne og de retlige rammer for en retfærdig grøn omstilling bør tilgodese den unge generations behov og tage hensyn til kønsaspektet. Unge stemmer bør også på meningsfuld og effektiv vis inddrages i den politiske beslutningsproces i og uden for EU, så meget desto mere som klimaændringer og stigende energiudgifter er et globalt anliggende og har en særligt negativ indvirkning på unge kvinder og fremtidige generationer. Unge kvinder og mænd skal tilegne sig færdigheder og kompetencer, så de kan deltage i den grønne og den digitale omstilling og udnytte dens muligheder.

¹² I 2021 var en ud af fem personer i EU truet af fattigdom eller social udstødelse. Yderligere oplysninger findes i Eurostat (2022): Living conditions in Europe – poverty and social exclusion.

¹³ EIGE (2016): Poverty, gender and lone parents in the EU.

¹⁴ EIGE (2022): Young women and men in the aftermath of the COVID-19 pandemic (politisk notat).

Eurostat (2022): "Material and social deprivation rate by age and sex".

26. Det er vigtigt at sikre, at Unionens omstilling til en klimaneutral og miljømæssigt bæredygtig økonomi inden udgangen af 2050 er retfærdig, og at ingen lades i stikken. Civilsamfundet og navnlig de unge har efterlyst en mere ambitiøs indsats for at bekæmpe klimaændringer og tage hensyn til den unge generations og kvinders større sårbarhed over for negative klimapåvirkninger. Det er derfor vigtigt at respektere og fremme kønsligestilling, styrkelse af alle kvinders og pigers indflydelse og status samt lighed mellem generationerne i denne sammenhæng. Investeringer i grønne økonomier, digitale økonomier og plejeøkonomier har potentiale til at skabe nye job til unge. På grund af allerede eksisterende kønsbestemte uligheder og kønsstereotyper drager kvinder og mænd imidlertid ikke fordel heraf på lige fod. Gevinsterne gennem målrettede investeringer i digitalisering og grøn økonomi kan være større for unge mænd end for unge kvinder, medmindre der træffes målrettede foranstaltninger til at sikre, at kvinder deltager fuldt ud i initiativer vedrørende retfærdig omstilling¹⁵. Desuden er arbejdsvilkårene i plejesektoren ofte usikre og skal forbedres.

¹⁵ Den Internationale Arbejdsorganisation (2022): Global Employment Trends for Youth 2022: Europe and Central Asia.

27. Det forhold, at tiltagene over for covid-19-pandemien har fremskyndet den digitale omstilling, udgør både en mulighed og en udfordring for kønsligestillingen. Fremtidens arbejde vil medføre en stigning i efterspørgslen efter teknologifagfolk som computeringeniører og IKT¹⁶-specialister. Der kan dog fortsat konstateres en klar kønsopdeling inden for IKT-uddannelser og IKT-beskæftigelse, og det bør der tages hånd om. Denne digitale kløft kan gøres dybere af kønsbias, som visse værktøjer og processer, der benytter kunstig intelligens, ofte undlader at tage højde for. I betragtning af at genopretningen efter pandemien skal ske i overensstemmelse med den grønne og den digitale omstilling, forventes STEM¹⁷-kompetencer at spille en stadig mere afgørende rolle i fremtidens økonomi. Det er afgørende at fremme pigers interesse for STEM-fag, bekæmpe kønsstereotyper og bryde gennem glasloftet for at fremme kvinders inklusion på lige fod på fremtidens arbejdsmarked. Desuden er der behov for målrettede foranstaltninger, udviklingsprogrammer og karrierevejledning uden kønsstereotyper for at hjælpe med at tiltrække og fastholde piger og unge kvinder i STEM-relaterede karrierer og tilskynde drenge og mænd til at gå ind i pleje-, uddannelses-, sundheds- og velfærdssektoren. For at bekæmpe kønsstereotyper og give kvinder, navnlig unge kvinder, adgang til arbejdsmarkedet bør der også fokuseres på at arbejde med mænd på områder som mænds rolle som omsorgspersoner og forebyggelse af kønsbaseret vold.
28. Kvinder og piger er ikke en homogen gruppe. Deres virkelighed er forskellig afhængigt af mange faktorer såsom race, hudfarve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, uddannelse, socioøkonomisk status, religion eller overbevisning, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering, som tilsammen afgør deres muligheder og særlige udfordringer. Der skal derfor tages højde for tværgående forskelsbehandling, eftersom den påvirker forskellige grupper af unge forskelligt.

¹⁶ Informations- og kommunikationsteknologi.

¹⁷ Naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik.

29. Disse konklusioner bygger på tidligere arbejde og politiske tilsagn fra Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og relevante interessenter på dette område, herunder de dokumenter, der er nævnt i bilaget,

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL i overensstemmelse med deres respektive kompetencer og under hensyntagen til nationale forhold og med respekt for arbejdsmarkedsparternes rolle og autonomi at

30. sikre, at kønsligestilling og lige muligheder for alle overvejes grundigt og fremmes under hele gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanerne
31. udvikle statslige tiltag for at skabe nationale krisestyringsforanstaltninger, der er helhedsorienterede, deltagelsesbaserede og kønssensitive og inddrager både kvinder og mænd, herunder repræsentanter for kvinderettighedsorganisationer, ungdomsorganisationer og sårbare grupper
32. fremme integration af ungdomsaspektet og kønsaspektet i forbindelse med støtte til mennesker, navnlig kvinder og piger, der er blevet fordrevet fra Ukraine og andre dele af verden, og tage skridt til at genoprette stabiliteten i deres liv og sikre dem fuld integration på arbejdsmarkedet og i samfundet, navnlig ved at:
- beskytte dem mod udnyttelse, menneskehandel, seksuelt misbrug og kønsbaseret vold og chikane og ved at støtte voldsofre
 - sikre retfærdig adgang og retfærdig behandling med hensyn til beskæftigelse, erhvervsrettet uddannelse og voksenuddannelse samt adgang til førskoleundervisning og børnepasning samt skoleuddannelse for børn
 - reagere fleksibelt på den øgede efterspørgsel efter førskoleundervisnings- og børnepasningsfaciliteter og
 - beskytte deres internationalt anerkendte menneskerettigheder

33. gøre fuld brug af EU-fonde såsom Asyl- og Migrationsfonden, Den Europæiske Socialfond Plus, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Erasmus+ og Det Europæiske Solidaritetskorp til at fremme integrationen af migranter ud fra de behov, der er konstateret på nationalt og regionalt plan, med særlig vægt på kvinders og pigers behov
34. lette kvinders arbejdsmarkedsdeltagelse, navnlig ved at øge mænds deltagelse i omsorgsopgaver samt tilgængeligheden, prisoverkommeligheden og kvaliteten af førskoleundervisnings- og børnepasningstjenester til børn og af omsorgstjenester for ældre og personer med handicap, ved at gøre det lettere at få omsorg og arbejde til at gå op i en højere enhed og ved at tilskynde til ligelig fordeling af ulønnet omsorgsarbejde mellem kvinder og mænd
35. fremme bedre forståelse af og bevidsthed om behovet for ligelig fordeling mellem kvinder og mænd af ulønnet omsorgsarbejde og husligt arbejde som en forudsætning for kønsligestilling og udvikle og opstille en ramme for fremme af ligelig fordeling af lønnet arbejde og ulønnet omsorgsarbejde mellem kvinder og mænd, herunder foranstaltninger til at forene arbejdsliv, familieliv og privatliv
36. bekæmpe både horisontal og vertikal kønsopdeling på arbejdsmarkedet samt inden for uddannelse og forskning, navnlig i forbindelse med den grønne og den digitale omstilling
37. fortsætte med at gennemføre effektive foranstaltninger til håndtering af horisontal kønsopdeling inden for uddannelse og beskæftigelse og navnlig aktivt fremme lige adgang for kvinder og piger til IKT og tackle alle former for kønsbestemte digitale kløfter i denne sammenhæng, herunder ved at forbedre kvinders og pigers digitale færdigheder og støtte kvinder, der gør karriere inden for IKT, med henblik på at tilskynde dem til at forblive i IKT-sektoren

38. fremme foranstaltninger til at afhjælpe og forebygge den øgede risiko for kønsbaseret vold, herunder partnervold og vold i hjemmet
39. fremme integration af ungdomsaspektet og kønsaspektet i udformningen, gennemførelsen og evalueringen af foranstaltninger til håndtering af den økonomiske krise på tværs af alle sektorer og på grundlag af eksisterende data, styrke samarbejdet med civilsamfundet, arbejdsmarkedets parter og kvinderettighedsorganisationer samt ungdomsorganisationer og den akademiske verden om udformningen, gennemførelsen og evalueringen af disse foranstaltninger
40. yde støtte, herunder finansiel støtte, til civilsamfundsorganisationer, der fremmer kønsligestilling, navnlig kvinderettighedsorganisationer, da de er blevet hårdt ramt af den globale økonomiske krise, og der har været stigende efterspørgsel efter de tjenester, de leverer, som følge af krisen;

**OPFORDRER EUROPA-KOMMISSIONEN OG MEDLEMSSTATERNE TIL i
overensstemmelse med deres respektive kompetencer under hensyntagen til medlemsstaternes
nationale forhold og med respekt for arbejdsmarkedets parters rolle og autonomi at**

41. fremme solidaritet mellem generationerne og sikre, at gennemførelsen af genopretningspolitikker efter pandemien tager hensyn til både aldersaspektet og kønsaspektet, og lægge endnu større vægt på at sikre, at der tages fuldt hensyn til de mest sårbare gruppers særlige behov under hele gennemførelsen af disse politikker
42. sikre, at den humanitære bistand til Ukraine tager hensyn til kønsaspektet og imødekommer behovene hos kvinder, mænd, piger og drenge i sårbare situationer samt alle de forskellige marginaliseringsstruede grupper, herunder etniske mindretal som romasamfundet, LGBTI-personer, ældre, personer med handicap og religiøse mindretal

43. fremme uddannelse og beskæftigelse af unge, navnlig kvinder, inden for innovative grønne og digitale teknologier
44. promovere meningsfuld dialog med den unge generation og fremme unges kønsafbalancerede og aktive deltagelse i politikudformning og beslutningstagning på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan og på alle relevante politikområder i Unionen. Der bør rettes særlig opmærksomhed mod at øge pigers og kvinders lige og meningsfulde deltagelse i politikudformning og beslutningstagning
45. fremme integration af kønsaspektet og ungdomsaspektet i al forskning, alle beslutninger og alle politikker med relation til den digitale og den grønne omstilling
46. indsamle og formidle alders- og kønsopdelte data, navnlig data om energifattigdom, og fremme integration af kønsaspektet i alle politikker med relation til energifattigdom;

OPFORDRER EUROPA-KOMMISSIONEN TIL

47. ved evalueringen af gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten at være særlig opmærksom på, hvordan der er blevet taget hensyn til målene om kønsligestilling og lige muligheder for alle og integreringen af disse mål i de nationale genopretnings- og resiliensplaner og i gennemførelsen af dem.

Henvisninger

1. EU-interinstitutionelt

Den europæiske søjle for sociale rettigheder

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_da.pdf

2. EU-lovgivning

Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse (*EFT L 180 af 19.7.2000, s. 22*)

Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv (*EFT L 303 af 2.12.2000, s. 16*)

Rådets direktiv 2001/55/EF af 20. juli 2001 om minimumsstandarder for midlertidig beskyttelse i tilfælde af massetilstrømning af fordrevne personer og om foranstaltninger, der skal fremme en ligelig fordeling mellem medlemsstaterne af indsatsen med hensyn til modtagelsen af disse personer og følgerne heraf (*EFT L 212 af 7.8.2001, s. 12*).

Rådets direktiv 2004/113/EF af 13. december 2004 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser (*EUT L 373 af 21.12.2004, s. 37*)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (omarbejdning) (*EUT L 204 af 26.7.2006, s. 23*)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1158 af 20. juni 2019 om balance mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner og om ophævelse af Rådets direktiv 2010/18/EU (*EUT L 188 af 12.7.2019, s. 79*)

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (*EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17*)

3. Rådet

Resolution vedtaget af Rådet for Den Europæiske Union og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om rammerne for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet – EU-strategien for unge 2019-2027 (*EUT C 456 af 18.12.2018, s. 1*)

Rådets henstilling af 30. oktober 2020 om en bro til job – styrkelse af ungdomsgarantien og erstatning af Rådets henstilling af 22. april 2013 om oprettelsen af en ungdomsgaranti (*EUT C 372 af 4.11.2020, s. 1*)

Rådets henstilling af 10. marts 2014 om en kvalitetsramme for praktikophold (*EUT C 88 af 27.3.2014, s. 1*)

Rådets henstilling om oprettelse af en europæisk børnegaranti (*EUT L 223 af 22.6.2021, s. 14*)

Rådets henstilling om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet (*EUT C 243 af 27.6.2022, s. 35*)

Alle Rådets konklusioner om kønsligestilling og andre relevante emner, især dem, der er nævnt nedenfor:

- Rådets konklusioner "Mod mere inklusive arbejdsmarkeder" (7017/15)
- Rådets konklusioner "Forbedring af kvinders og mænds færdigheder og kompetencer på EU's arbejdsmarked" (6889/17)
- Rådets konklusioner "Skærpede foranstaltninger til nedbringelse af den horisontale kønsopdeling inden for uddannelse og beskæftigelse" (15468/17)
- Rådets konklusioner "Udligning af den kønsbestemte lønforskel: Vigtigste politikker og foranstaltninger" (10349/19)
- Rådets konklusioner "Trivselsøkonomi" (13432/19)
- Rådets konklusioner "Økonomier præget af kønsligestilling i EU: vejen frem – status over 25 års gennemførelse af Beijinghandlingsprogrammet" (14938/19)
- Rådets konklusioner "Bekæmpelse af kønsbestemte lønforskelle: værdiansættelse og fordeling af lønnet arbejde og ulønnet omsorgsarbejde" (13584/20)
- Rådets konklusioner "Telearbejde" (9747/21)
- Rådets konklusioner "Den socioøkonomiske indvirkning af covid-19 på kønsligestilling" (8884/21)
- Rådets konklusioner "Indvirkningen af kunstig intelligens på ligestillingen mellem kønnene på arbejdsmarkedet" (14750/21)

4. Det Europæiske Råd

Portoerklæringen, der blev undertegnet af stats- og regeringscheferne den 8. maj 2021

<https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>.

5. Formandskabstrioen

Erklæring fra formandskabstrioen om ligestilling mellem kønnene undertegnet af Frankrig, Den Tjekkiske Republik og Sverige (januar 2022)

6. Europa-Kommissionen

EU's strategi for bekæmpelse af menneskehandel (8090/21)

Den europæiske plejestrategi (COM(2022) 440 final)

Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet: Evalueringsrapport om gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten (COM(2022) 383 final)

Handlingsplan om integration og inklusion 2021-2027 (COM(2020) 758 final)

Rapport fra 2022 om kønsligestilling i EU (7006/1/22 REV 1)

Et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025 (6678/20, Kommissionens reference: COM(2020) 152 final)

Handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder (6649/21 + ADD 1-2)

"Energy Poverty in the EU"

https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-consumer-rights/energy-poverty_en

[Women in the digital age – EU's Publikationskontor \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/publications/publication-detail?publication=100011810)

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentets beslutning af 7. april 2022 om EU's beskyttelse af børn og unge, der flygter på grund af krigen i Ukraine (2022/2618(RSP))

Europa-Parlamentets beslutning af 17. februar 2022 om styrkelse af den europæiske ungdom: beskæftigelse efter pandemien og social genopretning (2021/2952(RSP))

Europa-Parlamentets beslutning af 21. januar 2021 om adgang for alle til en anstændig bolig til en overkommelig pris (2019/2187(INI))

Europa-Parlamentet (2017) Gender Perspective on Access to Energy in the EU: Study for the FEMM Committee.

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596816/IPOL_STU\(2017\)596816_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596816/IPOL_STU(2017)596816_EN.pdf)

Europa-Parlamentet (2019): Women, Gender Equality and the Energy Transition in the EU: Study Requested by the FEMM Committee.

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608867/IPOL_STU\(2019\)608867_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608867/IPOL_STU(2019)608867_EN.pdf)

8. EIGE

Gender Equality and the socio-economic impact of the COVID-19 pandemic (26. maj 2021)

<https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-and-socio-economic-impact-covid-19-pandemic>

"Gender and energy"

<https://eige.europa.eu/publications/gender-and-energy>

Young women and men in the aftermath of the COVID-19 pandemic (politisk notat, 4. oktober 2022)

<https://eige.europa.eu/publications/young-women-and-men-aftermath-covid-19-pandemic>

"Poverty, gender and lone parents in the EU"

<https://eige.europa.eu/publications/poverty-gender-and-lone-parents-eu>

9. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

Udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) om ligestilling mellem kønnene (SOC/731-EESC-2022)

"Hjemmearbejde og ligestilling mellem kønnene – betingelser, der sikrer, at hjemmearbejde ikke forværrer den ulige fordeling af ubetalt omsorgsarbejde og husligt arbejde mellem mænd og kvinder og i stedet bliver en drivkraft for fremme af ligestilling mellem kønnene" (SOC/662-EESC-2020)

"Hybrid Conference on Affordable and Decent Housing in the EU", 6. juli 2022

https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/en_conclusions_affordable_and_decent_housing_in_the_eu.pdf

10. Eurofound

Eurofound (2021), Impact of COVID-19 on young people in the EU, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg

11. Eurostat

"One in five people in the EU at risk of poverty or social exclusion"

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20211015-1>

"Material and social deprivation rate by age and sex"

https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_mdsd07&lang=en

"Rents up by 17 %, house prices by 45 % since 2010"

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20220708-1>

"Living conditions in Europe – poverty and social exclusion"

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_poverty_and_social_exclusion#Key_findings

12. Verdensbanken

"Global Growth to Slow through 2023, Adding to Risk of 'Hard Landing' in Developing Economies" (pressemeddelelse nr. 2022/038/EFI)

13. De Forenede Nationer

Operational Data Portal / Ukraine Refugee Situation

<https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine> <https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine>

UNHCR / Ukraine: Internally Displaced Persons (IDP).

<https://www.unhcr.org/ua/en/internally-displaced-persons>

UNHCR / Ukraine Emergency

<https://www.unrefugees.org/emergencies/ukraine/>

14. Den Internationale Arbejdsorganisation

Global Employment Trends for Youth 2022: Europe and Central Asia

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/documents/briefingnote/wcms_853326.pdf

